

بررسی عملکرد شرکت ایران خودرو در سالی که بحران تولید بود

نفس کشیدن در بازاری که واردات، حکم می راند

بخش اول

تولید- مصرف: سال ۸۸ سال اصلاح الگوی مصرف هم گذشت. سالی که شاید با بهره گرفتن درست و منطقی از این نام گذاری هوشمندانه می توانست سالی ماندگار و اثر گذار در تاریخ تولید و مصرف کشور باشد. به هر حال سال گذشته با همه فراز و فرودش به ویژه برای عرصه اقتصاد کشور گذشت. تاثیر اقتصاد جهانی اگر چه شاید نسبت به کشورهای دیگر کمتر بود اما متأسفانه در این بلبوشه ی بازار جهانی کالاهای سرگردان کشورهای جهان به ویژه آسیای میانه و ورود هجومی آن به کشور برای جبران اثرات رکورد اقتصاد جهانی کشور ما به ویژه تولید کنندگان را دچار مشکلات فراوان کرد. در این طوفان و سونامی اقتصادی همانطور که اشاره شد ایران تا حدود زیادی مصون ماند اما متأسفانه تبعان آن که برای مثال واردات بی رویه را برای کشور ما آفرید مشکلات زیادی را رقم زد. در این هجوم واردات آنچه خیابان های شهر ما به ویژه تهران را پر کرد خودرو های بی نام و نشان و رنگارنگی بود که بر اقتصاد تولید خودرویی کشور سایه افکنده بود. نفس کشیدن تولید کنندگان خودروی ایرانی در این هوای سنگین به نظر میرسد آسان نبود فروش محصولات و میزان تولید روزانه به یقین تاثیر می پذیرفت اما ظاهر امر نشان میدهد درایت هوشمندانه مدیران اگر چه سختی های بسیاری را برا مجموعه خودروسازان داخل برای مقابله با مشکلات فراهم آورد اما رقابت سنگین و شدت شرایط موجب شد تا حدود زیادی در این آزمون سخت قدم پیش گذارند. آنچه در پی می آید حاصل گزارشی از ایران خودرو اینک در این رقابت نفس گیر چگونه سال ۸۸ را پشت سر گذاشته است:

نفس کشیدن تولید کنندگان خودروی ایرانی در این هوای سنگین به نظر می‌رسد آسان نبود

گروه صنعتی ایران خودرو در سال جاری، روند تازه‌ای از رشد و تحول را در پیش گرفته و با برخورداری از تجارب دهه‌های گذشته و هم‌چنین دانش و فناوری روز جهانی، به مراتب جدیدی در عرصه داخلی و جهانی دست یافته است.

این مجموعه به عنوان یک صنعت مهم، مورد توجه مسوولان و محافل اقتصادی، سیاسی و علمی بوده و مقامات داخلی و خارجی در زمان‌های گوناگون و به مناسبت‌های گوناگون از این مجموعه دیدن کرده و با دستاوردهای آن آشنا شده‌اند. این افراد در اظهار نظرهای خود همواره مراتب شگفتی و تحسین خود از نظام تولید و سازمان دهی مجموعه را نشان داده و اظهار کرده‌اند که آن چه دیده‌اند بسیار فراتر از چیزی است که انتظارش را داشته‌اند.

رشد تولید، فروش و عرضه محصولات جدید بیش از هر چیز در سایه ایجاد تحولات ساختاری در ایران خودرو پدید آمد که از ایده‌های راهبردی مدیریت ارشد الهام گرفته و جواد نجم‌الدین، با شناخت عمیق از قابلیت‌ها و توانمندی‌های ایران خودرو، موفق شد، ساز رشد و توسعه این گروه صنعتی را در مسیر تعالی کوک کند. ایران خودرو در زمینه حفظ و توسعه سهم خود در بازار داخلی و خارجی به رغم بحران اقتصاد جهانی موفقیت‌های تازه‌ای در کارنامه خود ثبت کند.

مدیر عامل گروه صنعتی ایران خودرو بسترهای مناسبی را برای رشد کمی و کیفی تولید در قالب یک برنامه راهبردی فراهم کرد که ایجاد ساختار تازه در نظام مالی و اقتصادی، چابک‌سازی و ایجاد امکانات رفاهی برای کارکنان از مهم‌ترین موارد این رویکرد به شمار می‌رود.

همراهی با سیاست‌های دولت و اهداف وزارت صنایع و معادن، از جمله محورهایی است که موجب شد ایران خودرو با بهره‌گیری از تجارب مدیریتی نجم‌الدین، گام‌های خود را به سوی آینده‌ای روشن محکم‌تر از همیشه بردارد. در ادامه، به گوشه‌هایی از آن چه در سال جاری در ایران خودرو اتفاق افتاده، می‌پردازیم.

تولید بیش از نیم میلیون خودرو ایران خودرو در ۱۰ ماهه سال جاری ۵۴۱ هزار و ۷۹۴ دستگاه انواع خودروی سواری و وانت تولید کرد که نسبت به مدت مشابه سال گذشته، ۱۶ درصد رشد نشان می‌دهد. این شرکت نسبت به مدت مشابه سال گذشته، ۷۴ هزار و ۴۸۰ دستگاه بیشتر تولید کرده است. در سال آینده، ایران خودرو ۷۳۰ تا ۷۸۰ هزار دستگاه انواع خودروی سواری تولید خواهد کرد که این تعداد تا سال ۹۱ به یک میلیون دستگاه افزایش خواهد یافت.

در حال حاضر تولید روزانه ایران خودرو بیش از ۲۷۰۰ دستگاه است که این میزان تا پایان سال به روزانه سه هزار دستگاه افزایش خواهد یافت.

تغییر ترکیب تولید نسبت به سال گذشته نشان می‌دهد تولید ۴۰۵ و ۲۰۶ با توجه به استقبال بازار افزایش یافته و همین امر در مورد روای سال، صادق و قرار است در سال آینده، ۵۰ هزار دستگاه نیز از این محصول نیز تولید و روانه بازار شود. سورن‌ای ال ایکس نیز که در سال آینده وارد بازار ایران خواهد شد، در سال جاری به تولید آزمایشی می‌رسد.

در این دوره ده ماهه ایران خودرو خراسان نیز توانست رکورد ماهانه تولید را بشکند. ۱۱ هزار و ۷۲۸ دستگاه خودرو در دی ماه امسال

در ایران خودرو خراسان تولید شد که ۷۰۱ دستگاه آن سوزوکی گراند ویتارا بود. در ماه‌های آتی رکورد تولید ماهانه این شرکت به ۱۲ هزار و ۵۰۰ دستگاه افزایش خواهد یافت.

● فروش

ایران خودرو در ۱۰ ماهه نخست سال جاری ۵۱۸ هزار و ۸۷۶ دستگاه انواع خودروی سواری و وانت به بازار عرضه کرده است که این میزان نسبت به مدت مشابه سال قبل ۱۸ درصد رشد نشان می‌دهد.

این شرکت نسبت به مدت مشابه سال قبل ۷۹ هزار دستگاه بیشتر خودرو روانه بازار کرده است.

ارایه روش‌های متنوع فروش در قالب فروش‌های اقساط و همچنین تحویل به موقع، از دلایل رشد ۱۸ درصدی فروش ایران خودرو در ۱۰ ماه سال جاری است.

پژو ۴۰۵ بیش از ۱۳۲ هزار دستگاه، وانت بار دو ۸۹ هزار و ۴۷۲ دستگاه، سمند ۸۲ هزار و ۷۷۹ دستگاه و پژو پارس ۷۵ هزار و

**ایران
خودرو جدا
از برنامه
صادراتی
محصولات
خود همچنین
برنامه
جداگانه ای
با شرکت
پژو برای
صادرات
۲۰۶ اس
دی دارد**

کسب استاندارد یورو ۴
با دست یابی به استاندارد یورو ۴ از نیمه دوم سال ۲۰۰۹، صادرات سمند به روسیه و سایر بازارهایی که از استاندارد یورو ۴ پیروی می کنند، از سر گرفته شده و در سال ۲۰۱۰ نیز، صادرات سورن با موتور تی یو ۵ به روسیه آغاز می شود. با توجه به اتحاد منطقه ای روسیه، قزاقستان و بلاروس که از ابتدای ژانویه آغاز به کار کرده و ایجاد رژیم واحد گمرکی، این سه کشور یک بازار واحد با ۲۵۰ میلیون جمعیت را تشکیل می دهد که با پیوستن کشورهای قرقیزستان، تاجیکستان و ازبکستان توسعه بیشتری خواهد یافت.

سال ۲۰۱۰ سال شروع صادرات سمند با استاندارد یورو ۴ و توسعه بازار صادراتی ایران خودرو بر اساس دیدگاه مدیریتی جدید مبنی بر سودآوری، خدمات پس از فروش و تدوین برنامه پنج ساله است.

● **تحقق ۷۲ درصدی سود**
ایران خودرو در ۹ ماه اول سال جاری ۷۲ درصد سود، معادل ۲۵۶ ریال به ازای هر سهم را محقق کرد که نشان دهنده تحول در برنامه ها و اقدامات شرکت و تاثیر عینی رویکرد مدیریت جدید این گروه صنعتی است.

فروش محصولات شرکت در ۹ ماه اول سال جاری ۵۴ هزار و ۷۵۵ میلیارد ریال بوده که تحقق ۶۴ درصد بودجه فروش شرکت را نشان می دهد و در مقایسه با سال قبل ۳۲ درصد رشد داشته است.

مقایسه فروش ۹ ماهه شرکت در سال جاری نسبت به شش ماهه اول سال نشان می دهد، ایران خودرو در سه ماهه سوم، ۲۳ هزار و ۲۷۷ میلیارد ریال فروش داشته که نسبت به دوره شش ماهه اول، ۷۵ درصد رشد نشان می دهد.

برنامه جداگانه ای با شرکت پژو برای صادرات ۲۰۶ اس دی دارد که با احتساب این مورد کل صادرات ایران خودرو در این مدت به بیش از ۲۲ هزار دستگاه رسید.

عرضه خودرو سواری از طریق شبکه ایران خودرو در بازارهای جهان نسبت به مدت مشابه سال گذشته، افزایش چشمگیر یافته و تعداد صادرات خودرو تا پایان سال به ۳۶ هزار دستگاه افزایش خواهد یافت.

بازارهای منطقه و کشورهای همسایه، مهم ترین بازار صادراتی ایران خودرو به شمار می رود و عراق، سوریه، ترکمنستان، افغانستان و کشورهای حوزه دریای خزر، بیشترین سهم صادرات محصولات ایران خودرو را به خود اختصاص داده اند. بلغارستان، سوئیس، اروپای شرقی و ترکیه، از جمله بازارهای اروپایی ایران خودرو هستند و سمند بیشترین سهم را در بین محصولات صادراتی ایران خودرو در بازارهای اروپایی و حوزه دریای خزر دارد. بعد از آن نیز خانواده ۴۰۵ قرار می گیرد.

صادرات شبکه ایران خودرو تنها به خودروی کامل منحصر نمی شود، بلکه در این مدت، قطعات یدکی نیز از طریق شرکت ایساکو کیش به بازارهای مختلف صادر شده، که ارزش آن به چهار و نیم میلیارد تومان بالغ می شود. به این ترتیب، شرکت ایساکو کیش در رده بندی صادرات شرکت های سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، در رده ششم قرار گرفته و امید می رود با افزایش ارزش صادرات تا پایان سال به بیش از ۱۰ میلیارد تومان، این جایگاه به چهارم ارتقا یابد. سوریه، روسیه، ترکیه، آذربایجان، عراق و ونزوئلا عمده ترین بازارهای هدف ایساکو کیش به شمار می رود.

۸۱۴ دستگاه، بیشترین خودروهای عرضه شده به بازار در ۱۰ ماهه سال جاری هستند.

ایران خودرو در مدت مشابه سال گذشته حدود ۴۳۹ هزار و ۶۹۶ دستگاه انواع خودروی سواری و وانت به بازار عرضه کرده بود.

ثبت رکورد جدید برای صادرات در شانزدهم دی ماه سال جاری صادرات ایران خودرو از مرز بیست هزار دستگاه عبور کرد و برای اولین بار با صدور بیش از ۲۰ هزار دستگاه انواع سواری (به صورت کامل)، رکورد صادرات خودرو در سطح منطقه شکسته شد.

این موفقیت به معنای استفاده هدفمند از شبکه صادرات ایران خودرو در بازارهای هدف صادراتی است و در این راستا توجه جدی به بازارهای منطقه، یک عامل تاثیر گذار در شکستن چنین رکودی به شمار می رود. در عین حال بستر تازه ای را برای توسعه بازارهای هدف ایجاد خواهد کرد.

ایران خودرو جدا از برنامه صادراتی محصولات خود همچنین

تخصیص بهینه منابع بر اساس اصل مزیت اقتصادی، بازننگری اساسی در تغییر ترکیب تولید و تغییر به سمت تولید محصولات سودآور، کاهش تولید محصولات زیان ده یا با حاشیه سود نامناسب، بازننگری اساسی در سیاست های صادرات، فروش قطعه به سایت ها و درکنار آن انضباط اقتصادی؛ از مهم ترین عوامل بهبود محسوب می شود

بررسی مقایسه ای عملکرد ۹ ماهه نسبت به ۶ ماهه اول سال، بیانگر رشد قابل توجه در شاخص های اقتصادی شرکت از جمله فروش، سود ناخالص، سود عملیاتی و سود خالص است؛ به نحوی که به ترتیب ۷۵ درصد، ۷۲ درصد، ۷۱ درصد و ۶۳ درصد افزایش را نشان می دهد.

مقایسه ترکیب تولید و فروش شرکت در سال جاری با سال گذشته نشان دهنده تغییر استراتژی تولید به سمت تولید محصولات سودآور است؛ به نحوی که نسبت حاشیه فروش شرکت بهبود یافته و از ۱۶ درصد به ۱۷/۵ درصد بالغ شده است.

این تغییرات موجب شده، شرکت ایران خودرو در ۹ ماه اول سال جاری ۹ هزار و ۵۹۸ میلیارد ریال سود ناخالص کسب کند. این در حالی است که سود ناخالص دوره مشابه سال قبل شش هزار و ۶۵۳ میلیارد ریال بوده که نشان دهنده رشد ۴۴ درصدی است.

سود عملیاتی شرکت از چهار هزار و ۳۸۰ میلیارد ریال سال قبل به شش هزار و ۴۳۲ میلیارد ریال رسیده که بیانگر رشد ۴۷ درصدی است. مقایسه عملکرد شرکت ایران خودرو با بودجه مصوب نشان می دهد که ۶۴ درصد درآمد و ۶۸ درصد سود ناخالص تحقق یافته است. سود خالص عملیات شرکت ایران خودرو در ۹ ماه اول سال جاری ۷۰۸ میلیارد ریال بوده که با احتساب درآمد حاصل از سهام شرکت ها به مبلغ هزار و ۶۱۵ میلیارد ریال بالغ می شود.

سود هر سهم به مبلغ ۳۵۵ ریال در بودجه سال ۸۸ متشکل از سود حاصل از عملیات شرکت، ایران خودرو و سود سرمایه گذاری در سهام شرکت های تابعه است که از

این میزان در ۹ ماه اول سال ۲۵۶ ریال معادل ۷۲ درصد تحقق یافته است. در سه ماهه آخر سال جاری در عملکرد شرکت نیز، روندی رو به افزایش خواهیم داشت که بیانگر تحقق اهداف بودجه مصوب ایران خودرو از نظر مقدار تولید، فروش و سود خواهد بود و پیش بینی می شود عملکرد شرکت در برخی زمینه ها از اهداف مصوب سال فراتر رود.

تخصیص بهینه منابع بر اساس اصل مزیت اقتصادی، بازننگری اساسی در تغییر ترکیب تولید و تغییر به سمت تولید محصولات سودآور، کاهش تولید محصولات زیان ده یا با حاشیه سود نامناسب، بازننگری اساسی در سیاست های صادرات، فروش قطعه به سایت ها و درکنار آن انضباط اقتصادی؛ از مهم ترین عوامل بهبود محسوب می شود.

رویکرد بهینه سازی هزینه ها، برنامه های نظارتی موثر و پی گیری رویکردهای هم افزایی گروه از دیگر عوامل موثر در بهبود شاخص های اقتصادی ایران خودرو است.

● کیفیت

ایران خودرو برای رشد تعداد و کیفیت محصولات، بیش از ۶۰۰ میلیارد تومان در چند سال گذشته سرمایه گذاری و برای اولین بار در سال جاری، به اجرای طرح جامع افزایش یک رتبه کیفیت در تمامی محصولات خود، مبادرت کرده است.

کسب سه جایزه کیفیت برای تندر ۹۰، ۲۰۶ و قطعات پرسی ایران خودرو از مهم ترین رویدادهای کیفیتی در این مجموعه به شمار می رود. این جوایز که برابر بهترین سطح رشد کیفیت به شمار می رود، در بین ۲۹ واحد صنعتی کشور به ایران خودرو تعلق گرفت و از سوی وزیر به مدیر عامل اهدا شد.

بر اساس ارزیابی های انجام شده از سوی شرکت رنو، تندر ۹۰ ایران خودرو نیز، برای سومین بار به عنوان بهترین محصول در مقایسه با تولیدات سایر سایت های تولید این محصول شناخته شد.

بهره برداری از مدرن ترین سالن رنگ خاورمیانه، یکی از ویژگی های منحصر به فرد تندر ۹۰ ایران خودرو است و با دریافت مجوز صادرات این خودرو از رنوی فرانسه، تا کنون بیش از هزار دستگاه تندر ۹۰ صادر شده است. نیروی انسانی ماهر در کنار اتوماسیون صنعتی، عامل ارتقای کیفیت این محصول به شمار می رود.

دریافت مجوز تجاری سازی تندر ۹۰ اسپرت از رنوی فرانسه، عضویت ایران در انجمن جهانی خودرو و صادرات اولین محموله سمند به سوئیس و توافق با پژو فرانسه برای تولید پژو ۲۰۷ آی و دریافت لوح و نشان برنز تعالی منابع انسانی سال ۸۸ از دیگر رویدادهای مهم ایران خودرو در سال جاری به شمار می رود.

سومین نشان سبز برای تندر ۹۰ بر اساس ارزیابی های انجام شده از سوی شرکت رنو، تندر ۹۰ ایران خودرو، برای سومین بار به عنوان بهترین محصول در مقایسه با تولیدات سایر سایت های تولید این محصول شناخته شد و نشان سبز رنو را که نشان دهنده سطح عالی است، دریافت کرد. از مهم ترین عوامل ارتقای کیفیت این محصول به شمار می رود. تندر ۹۰ ایران خودرو با دریافت بالاترین نشان ممیزی های دوره ای رنو در کیفیت (رتبه سبز) و دریافت مجوز صادرات این خودرو از رنوی فرانسه، تا کنون بیش از هزار دستگاه تندر ۹۰ صادر کرده است.

ادامه دارد